

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRASTIS

2007 m. rugsėjo 21 d.

Eina nuo 1988 m.
spalio 28 d.

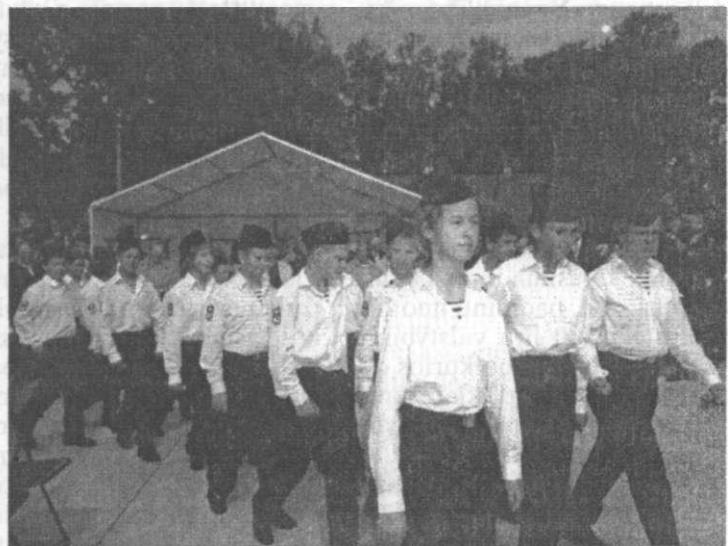
Nr. 35 (769)

Žmonės, trokšdami fiziškai, dvasinės ramybės ir sveikatos, daugiau nei penki šimtai metų keliauja pas Šiluvos Švč. Mergelę Mariją. Ji yra tarsi kelio rodyklė, tarsi Jonas Krikštytojas, rodantis į pasaulio nuodėmę naikinantį Dievo Avinėlį. Marijos širdis apglėbia visus, kurie į Ją kreipiasi, Jai nėra svetimujų. „Čia buvo garbinamas mano sūnus“, – kalbėjo Dievo Motina, beveik prieš keturis šimtus metų pasirodžiusi piemenėliams ir keliems kalvinams Šiluvos. Būtent šio Dievo Motinos noro ir raginimo – nepalaužti garbinti Dievo Sūnų – paskatinti Šiluvon metai iš metų plūsta maldininkai. Jų srautas ne tik neišsenka, bet tampa viš veržlesnis ir sąmoningesnis. Piligrimai Šiluvos igauna kūno ir dvasios sveikatos, ramybės, patiria Dievo šlovinimo ir susitaikymo su Viešpačiu, vieni su kitais ir pačiais savimi džiaugsmą.

Rugsėjo 8-ają, kaip ir kas-

I didžiuosius Švč. Mergelės Marijos atlaidus susirinko Lietuvos kariai, partizanai, jaunieji jūrų kadetai

Dalios Maciukevičienės nuotr.

met, Šiluvos prasidėjo Švč. Mergelės Marijos atlaidai. Viena iš svarbiausių šiometinių atlaidų intencija – malda už Lietuvos šeimų ir krikščioniškųjų parapijų gyvenimą. Saulėtą rugsėjo 11-osios rytmetį Šiluvos, Dievo Motinos gimimo iškilmėse, meldesi

Lietuvos kariuomenės kariai, savanoriai, partizanai, šauliai, jų šeimų nariai, prašydamai taikos ir ramybės pasauliui. Lietuvos kariuomenės piligrimų sielovadai tarnavo Ukmergės dekanato kunigai. Skambant Didžiosios kuniagaištienės Birutės motori-

zuotojo pėstininkų bataliono orkestro ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karos akademijos kursantų choro „Kariūnas“ atliekamai sakralinei muzikai, šv. Mišias prie Šiluvos šventovės koncelebravo Lietuvos kariuomenės ordinarius vyskupas Eugenijus

Bartulis, generalvikaras, vyriausasis karos kapelionas Juozas Gražulis, karos kapelionai ir kiti dvasininkai, Eucharistijos šventimui vadovo JE Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

(keliamas į 5 psl.)

Lietuvių kalba, kaip paskutinė mūsų suvereniteto riba

Baltstogės universiteto filialas Vilniuje yra pirmasis Lenkijos universiteto skyrius užsienyje. Lenkijoje buvo didžiausia konkurencija dėl teisės dirbtį Vilniuje. Ekonomikos ir informatikos fakultete studijuoti lenkų kalba šiemet numatoma priimti 180 studentų. 77 dėstytojai atvyks iš Lenkijos. Pirmoji studijų pakopos trukmė – trys metai, tuo tarpu Lietuvoje ji trunka ketverius metus. Studijų mokesčis sieks 500 litų.

Po kurio laiko ruošiamasi čia priimti 500 studentų ir sudaryti anglų kalbos grupes. Tikiuosi gauti ES lėšų europeistikos pagrindu.

Vilniaus filialo vadovas teigė, kad į šį filialą bus lengviau ištoti lenkiškas mokyklas Lietuvoje baigusiesiems, kurį balo vidurkis mažesnis už bendrą Lietuvos moksleivių lygi. Prieš keletą metų Lietuva nepripažino apie 40 Baltstogės universiteto baigimo diplomų.

Baltstogės universiteto Vilniaus filialo vadovas Jaroslavas Volkonskis į Studijų

kokybės vertinimo tarybos nario klausimą, ar nebus sunku lenkų kalba baigusiems mokyklą ir universitetą gauti darbą Lietuvoje, atsakė: „Tai rasistinio pobūdžio klausimas“ („Lietuvos žinios“, 2007-09-03, p. 3).

Toks atsakymas yra pretenzingai komanduojančių ir šeimininkiaščių. Iš Mažeikių gauta informacija, kad ten lietuvių raginami mokytis lenkiškai – už tai bus padidintas atlyginimas. Čia kalbama apie lenkiškos mokyklos, išlaikomos Lietuvos valstybės, atidarymą. Kyla klausimas dėl lenkų studentų integracijos į Lietuvos visuomenę realumo, jeigu šį universitetą baigusieji dirbs Lietuvoje. O jeigu jie išvyks dirbtį į Lenkiją? Kaip suskaičiavo Miuncheno Vojetijos visuomenės tyrimų institutas, vaikui iki 18 metų užauginti, neskaičiuojant tėvų išlaidų, valstybei atseina 125 tūkst. eurų („Dialogas“, 2007-08-17, p. 2). Tai žmogaus „ekspo“ kaina, kurios niekas Lietuvai neatlygins.

(keliamas į 5 psl.)

Pliaterytės“ imasi patriotiškumo kardu

Daug kur pasaulyje matome moteris, išeinančias į pirmąjias visuomeninės ir politinės veiklos linijas. Džiugu tokias nuotaikas, nors retas, pastebėti ir Lietuvoje. Jų mumyspač reikia patriotinio, moralinio, tautinio, politinio švietimo srityse.

Nesugebėsime kovoti su dvasine krize Lietuvoje, jei nesuprasime, jog esame veikiami ir pasaulinės krizes. Žiniasklaidoje, eteryje, politikoje, visuomenėje ir šiaip asmenų pokalbiuose per dažnai pasigirsta pasaulinės dvasinės krizes nepastebinčių, Nepriklausomą Lietuvą ir lietuvių tautą išskirtinai kaltinančių balsų: „Tik lietuvių – šokie ir tokie, tik Lietuva – nei sis, nei tas.“

Nejaugi tokie mūsų tautos nusikalstamūs svėrėjai nežino ar yra pamiršę net pastarojo šimtmecio žmonijos istoriją? Juk dabartinė mūsų karta yra paveldėjusi maždaug dviejų kartų dvasinį palikimą su vienais materialiniais „deimaničiukais“, su visomis, dažnai nuodingomis, dvasinėmis nuosėdomis. Mes, kaip ir vienas pasaulis, esame akmensuoto dvasinio kelio kryžkelėje. Tačiau, manau, jog lietuvių tauta yra geresnės dvasinės

būklės negu kitos, mums dažnai pavyzdžiu teikiamos, tautos.

Iš istorijos žinome, kad mūsų tautos dvasinių ligų gydytoja buvo lietuvių moteris. Pastarajame šimtmetyje ji nesėdėjo vien tik prie ratelio su knyga rankoje. Ji sėdėjo motyklos klasėje prie stalo, rašomasios mašinėlės redakcijoje, pagaliau sėdi prie kompiuterio. Moteris vaikus guodė Sibire Tévnén gržimo viltimi, pagaliau – sūnus, vyrus, sužadėtinius apkabinusi ir kryžiaus ženklu palaiminus išlydėjō partizanoliukimui. Ne viena ir pati émësi ginklo, o daugelis paauglių amžiaus buvo ryšininkėmis ir ginklų tiekėjomis.

Galime džiaugtis, kad aiškiai pastebime tarp moterų kylančių lietuvių moters misijos pajautimą. Todėl visuomenės akys negali nepastebėti vis augančio lietuvių moterų veiklumo ir veržlumo kovojant už tautos dvasią bei patriotiškumą.

Moteris daug kur vadovauja jaunimo patriotiniam švietimui.

Sukilime prieš caro Maskvą kardu kovojujosi Emilio Pliaterytės jubiliejus atkreipė dėmesį į tai, kad ir šiandien

Lietuvoje yra daug moterų, užsitarnavusiu kovingosios Pliaterytės vardą. Jos, žinoma, kovoja kitokiais ginklais, kitokiuose frontuose. Šiu dienų sukilimai vyksta prieš melo tironiją, tautų naikintojus, tautinių, religinių, pilietinių abejingumą. Daug kur moterys vadovauja kovai nebūdamos vadovėmis, bet atlikdamos vadovų pareigas. Belieka linkėti, kad vienmintės burtųsi ir imtūsi vadovauti tiesiogiai. „Ne šventieji puodus lipdo“, ir ne tik vyrai galėti geri visuomenininkai ar politikai. Matome, kad išeivijoje moterys perėjo nuo veiklos organizavimo į vadovavimą. Tad nenuostabu, kad Lietuvoje pro abejinguojo plutą bréksta tautinės sąmonės prasiveržimas.

Grižtu prie jaunimo auklėjimo tautos rezistencijos tema. Liepos mėnesį susiduriau su „Pliateryte“ – Gintare Jakubonienė. Ji yra Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) Memorialinio departamento direktoriė. Moteris išradęsai organizuoja vasaros stovyklas rezistencijos veikla besidomintiems moksleiviams.

(keliamas į 5 psl.)

Vilius BRAZENAS

Dėl saskrydžio "Su Lietuva širdy" rezoliucijų

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sekretoriaus Rimanto KAIRELIO atsakymas

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdyma Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio pavaduojuo 2007-08-14 pavedimą Nr. 27-4975, pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos politinių kalinių, tremtinių ir laisvės kovų dalyvių saskrydžio "Su Lietuva širdy", įvykusio 2007-08-04, Ariogaloje, rezoliucijoje keiliamą klausimą nuo 2008 m. sausio 1 d. padidinti nuo 172 litų iki 200 litų valstybinių pensijų bazę, nuo kurios dydžio tiesiogiai priklauso nukentėjusių asmenų valstybiinių pensijų dydžiai.

Valstybinių pensijų bazei padidinti 28 litais (nuo 172 litų iki 200 litų) nuo kitų metų pradžios prieikytu nemažai nuolatinį papildomą išlaidų iš valstybės biudžeto. Nors nuo 2007 m. sausio 1 d. valstybinių pensijų bazė jau buvo ženkliai – 25 procentais padinta, nežiūrint to, Jūsų pasiū-

lymą nagrinėsime formuodami kitų metų valstybės biudžeto išlaidų poreikį. Galutinis sprendimas priklausys nuo šalies finansinių galimybių ir paaškės, kuomet visos ministerijos ir žinybos pateiks savo paraiškas Finansų ministerijai dėl papildomo lešu poreikio kitiems metams.

Kartu informuojame, kad Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Lietuvos Respublikos asmenų nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo pakeitimo įstatymą (2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1234; Žin., 2007, Nr. 81-3310) ir Lietuvos Respublikos pasipriestinimo 1939–1990 metų okupacijoms dalyvių teisinio statuso įstatymo pakeitimo įstatymą (Nr. X-1235; Žin., 2007, Nr. 81-3311), teisė į valstybines pensijas ateinančiais metais papildomai išgys apie 14000 asmenų.

Lietuvos Respublikos Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Algimanto MATULEVIČIAUS atsakymas

Norėčiau informuoti, kad 2007 m. balandžio 18 d. komitetas savo sprendime "Dėl Šaulių sąjungos 2006 metų veiklos ataskaitos" pasisakė dėl tolesnio šios visuomenės pilietinės savygynos organizacijos vystymo, atsižvelgiant į šiandieninės realijas ir planus pereiti prie profesinės Lietuvos karuomenės. Minetu sprendimu Komitetas paragino Lietuvos Šaulių sąjungos veiklą įtraukti profesinės karo tarnybos karius, daugiau dėmesio skirti organizacijos populiarinimui bei informacijos apie jos veiklą visuomenėje skliaidai.

Komitetas taip pat aktyviai dirba siekdamas VSD veiklos parlamentinio tyrimo išvadų įgyvendinimo. Komiteto nariai dalyvauja Seimo

valdybos 2007 m. sprendimu Nr. 1408 sudarytoje darbo grupėje, rengiančioje teisės aktų pakeitimų projektus, siekiant tobulinti ne tik VSD, bet ir kitų teisėsaugos institucijų veiklą. Artimiausiu metu išklausysime VSD generalinio direktoriaus ir jo pavaduotųjų informaciją dėl pokyčių Valstybės saugumo departamento, atsižvelgiant į VSD veiklos parlamentinio tyrimo išvadas bei toliau įgyvendinimise LR Seimui suteiktą parlamentinės kontrolės teisę.

Nuoširdžiai tikiu, kad minėti Komiteto darbai, kaip ir Jūsų vadovaujamos organizacijos puoselėjama pilietinė savimonė bei aktyvumas, padės mūsų valstybėje kurti tvirtą ir nepažeidžiamą demokratiją.

Padėka

Didelis ačiū Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Garliavos filialo vadovams J. Požemeckienei ir M. Babonui, organizavusiems aukų rinkimą filmo apie Lietuvos partizaną Juozą Armonaitį kūrimui.

Ypač noriu padėkoti LPKTS valdybos pirmininkei J. Marcinkevičienei, kuri taip pat organizavo aukų rinkimą minėtam filmui kurti.

Norintiesiems paremti filmo kūrimą pranešu studijos adresą ir banko rezvizitus: Viešoji įstaiga „A Propos studija“, Nugaletojų g. 3d-2, Vilnius; i.k. 123793650, a.s. LT42 7044 0600 0114 5785, b.s. LT05 7044 0600 0114 5772, b.k. 70440 Vilniaus bankas, Vilniaus filialas. Tel. (8 5) 277 7888. El. pastas lvitas@takas.lt.

Jonas Cimbolaitis,
filmo produseris

Finansų ministras pensiju didinti nesirengia

Rugsėjo 18 d. Seimo Tėvynės sąjungos frakcijos posėdyje dalyvavo finansų ministras R. Šadžius. Vienas iš Tėvynės sąjungos frakcijos Seimo narius dominuosi klausimų – 2008 m. valstybės ir savivaldybės biudžeto projektais.

Seimo narys Povilas Jakučionis finansų ministro klause, ar numatoma kitų metų biudžete padidinti nukentėjusių asmenų valstybinę pensiją, šiuo metu siekiančią tik 172 litus. Juk augant maisto produktų ir būsto išlaidoms infliacija viršija jau 10 proc. Tačiau į šį klausimą finansų ministras nieko konkretaus

neatsakė. Nors dėl atlyginimų legalizavimo „Sodros“ iplaukos dabar auga ir yra jų perteklius, tačiau R. Šadžius pareiškė esą nebus jokių pensijų padidinimo.

R. Šadžius pripažino, kad Seimo priimtas įstatymas, didinant algas valstybės tarnautojams, padidino ir infliaciją: vien rugpjūčio mėn. – per 0,5 proc. Nors inflacijos augimas buvo planuojamas tik 0,3 proc., tačiau realiai per mėnesį ji auga net 0,8 proc.

P. Jakučionis priekaištavo finansų ministriui, kad padidintę algas valstybės tarnautojams ir sukėlę inflaciją jie pridarė rūpesčių ir kitiems šalies

gyventojams, kuriems neketinama didinti pajamų.

„Dėl išaugusių lūkesčių, kad algos didės, ypač pabrango maisto prekės. Bet algos didės tik 55 tūkst. valstybės tarnautojų, kurie tikrai nebadovo iki šiolei. Badauja pensininkai ir gausios šeimos. Todėl tokis atlyginimų kėlimas turėtų būti suderintas ir su senatvės pensijų padidinimu,“ – mano P. Jakučionis.

Atrodo, kad Seime tvirtinant 2008 m. valstybės ir savivaldybės biudžetą teks gerokai pavargti mėginant pakeisti valdančiųjų nuomonę dėl pensijų didinimo.

„Tremtinio“ inf.

Kviečiame paremti antikomunistus

Rugsėjo 24 d. Lietuvą pasiekė deglas, nešamas per pašaulį, siekiant kovoti už žmogaus teises, pamintas Kinijos komunistinio režimo.

Liepos 3 d. Londone vykusių spaudos konferencijoje kovotojai prieš Kinijos komunistinį režimą, naudodamiesi tuo, kad 2008 m. Pekine įvyks olimpinės žaidynės, pareiškė apie pasaulinę protesto akciją – deglo už žmogaus teises nešimą, ragindami komunistinės Kinijos vyriausybę vėliausiai iki olimpinų žaidynių pradžios liautis pažedinių savo šalies žmonių teises ir nutraukti komunistinių režimui neįtikusių žmonių politinius persekiojimus. Antraip akcijos organizatorai kviečia pasaulio

bendruomenę boikotuoti Pekino olimpines žaidynes.

Deglas už žmogaus teises buvo užžiebtas rugpjūčio 9 d. Atėnuose. Planuojama jį pernesti per 10 Europos šalių ir gabenti į kitas šalis tam, kad Kinijos komunistinė vyriausybė būtų parodyta, kad pasaulio bendruomenė protestuoja prieš fizinį ir psichologinį politinių oponentų persekiojimą ir nesitaikstys su tuo, kad olimpiada vyktų tokiuje šalyje.

I Vilnių deglas atvyks pirmadienį. Visus antikomunistinių judėjimų ir pažiūrų žmones, norinčius paremti politiskai persekiojamuosius Kinijoje, kviečiama deglo sutikti Vilniuje simbolinėje vietoje – prie A. Mickevičiaus paminklo,

kur 1987 m. rugpjūčio 23 d. disidentai buvo surengę protesto mitingą, pasmerkus Molotovo-Ribbentropo pakta. Tą kartą Lietuvos kovotojus prieš komunistinį – sovietinį režimą išgirdo visas pasaulis. Nuo šios vienos prasidėjo ir SSRS byréjimas. Deglas čia atvyks 17.30 val. Nuo A. Mickevičiaus paminklo eisenai patrauks į Arkikatedrą baziliką, kur bus laikomas Šv. Mišios už komunistinių režimų aukas, kurių visame pasaulyje priskaičiuojama apie 100 milijonų.

Po šv. Mišių prie Arkikatedros bazilikos vyks mitingas.

Renginį remia Lietuvos Sąjūdis ir Tėvynės sąjunga.

„Tremtinio“ inf.

Grįžo į Lietuvą

Rugsėjo 18 d. į Lietuvą atgabenti velionio ambasadorius Kazio Lozoračio palaiakai. Karstą lydėjo velionio žmona, duktė ir Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Algirdas Saudargas.

Velionio palaiakai iš Vilniaus atgabenti į Kauną. Miesto visuomenė su K. Lozoračiu atsisveikino Vytauto Didžiojo bažnyčioje. Cia šv. Mišias aukojo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, laidotuvų ceremonijoje dalyvavę Lietuvos Prezidentas V. Adamkus, europarlamentaras V. Landsbergis, Kauno savivaldybės tarybos nariai, kaujiečiai ir miesto svečiai. K. Lozoračio palaiakai palaidoti Petrašiūnų panteone. „Tremtinio“ inf.

Gyvoji atmintis – mylinčiose širdyse

Rugsėjo 15 d. didelis būrys buvusių politinių kalinių ir tremtinių patraukė Vytauto apygardos partizanų takais, kad atmintis apie tų dienų įvykius ir žmones, didvyriškai padėjusius galvas, ir šiandien išlikyt gyva, pulsuojančių šiandienos ritmu, dunksinti ir beldžianti į mūsų gyvenimus ir kasdienybę, širdis ir sąžinę taip stipriai, kaip stipriai kadaise plakė dabar jau žuvusių kovotojų širdys...

Keliaujant partizanų takais randi antkapius, paminklus, primargintus nepažistamų pavardėmis. Dažnai apie juos, kritusius dar anksstyvoje jaunystėje, nelikę jokių duomenų. Sujaudinti, o kartais ir išsigandę artimieji prastai tampa mažakalbiais, metų ir emocijų surakinta jų

atmintis – užsisklendusi ir ne-linkusi atsiverti. Stovi kartais prie kokio paminklinio akmens ir tegali spėlioti, kurti, fantazuoti arba būti itin akylu ir stebeti, stengtis išgirsti tai, kas paprastai pasakoma tik puse lūpų arba kitaip padomata...

Žiauri lemtis

Štai prie bunkerio Labanoro gирioje (kur žūtbūtiniai mūšyje krito vienas iš Vytauto apygardos partizanų būrių) stovinčio paminklo tarp eilės vyriškų pavardžių įrašytos ir dvi moteriškos. Sausa, oficialia prakalba informavę apie čia vykusį mūšį renginio organizatoriai pakvietė žodį tarti vieno iš partizanų sūnų Liudą.

(keliamas į 5 psl.)

2007 m. rugsėjo 21 d.

„Pliaterytės“ imasi patriotiškumo kardu

(atkelta iš 1 psl.)

Man buvo sudaryta proga Rukloje susitikti su gražiu būriu jaunimo. Apie tai vargu ar bent paminėta didžiojoje žiniasklaidoje.

Rezistencijos istorija jaunimui aiškina ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos nariai drauge su savivaldybėmis. Ruošia seminarus mokytojams. Stebint porą tokius seminarus malonai nuteikė tai, kad tarp mokytojų dalyvių pasirodė esant „Pliateryčių“, ir be seminarų įtakos išradinėjai aiškinančių moksleiviams tautos rezistencijos istoriją.

O kur dar gabiu rankų ir šiltų širdžių „Pliaterytės“, tikrove paverčiančios didelius vyrų sumanymus – išskelti viešumon lietuvių tautos didybę ir išlaikyti žmogišką dvasią. Kantrios, sunkumas nugalincios „Pliaterytės“ padaro įmanomus ne tik mažus, bet ir didelius tarptautinius renginius. Nuo jautra ir grožio bei tiesos supratimu ir vertinimu jos paverčia mokyklas, bibliotekas, muziejus, na ir šeimas, valstybę nušviečiančiais lietuviškais švurtis. Apie tai galiu paliudyti susidūrės vien tik su Nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos ir Nacionalinio Muziejaus Vilniuje moterimis darbuotojomis. Dėkokie Viešpačiu, kad sulaukėme ne tik Lietuvos neprilausomybės atkūrimo, bet ir „raudonojos skorpiono“ susilpnintos tautinės dvasios ir teisės bei teisingumo pajautimo stiprinimo. Pavyzdžiu, pora ryžtingų, laisvę mylinčių „Pliateryčių“, nors ir nespėjusių suburti bendraminčius, gerokai pakratė teismų sistemos klanino griaucius. Lietuvos moterų lygos narės, keldamos viešumon opiausius valstybinius klausimus, nepalieka ramybėje valdžios ir visuomenės vyrų.

Atėjo metas Lietuvos moterims organizuoti miestuose, priemiestiuose, miesteliuose ir imtis tiesioginės atsakomybės – organizuoti aktyviausias ir vadovauti visuomeninei ir politinei valstybės valdymo veiklai.

Žinoma, kad jos susidurs su Marytės Melnikaitės dvasios paveldėtojomis, nes ir partizanai susidūrė su stribiais. Tačiau dabar Lietuvos patriotų – aiškiai daugiau. Jiems tereikia pabusti iš KGB hipnozės, kad „nieko negalima padaryti“ ir pradėti DARYTI. Mažiausiai, ką moterės moterys gali padaryti – tai pajudinti apsnūdusius vyrus, kad šie „pajudintų žemę“.

Ne tik pasaulį, bet ir artimiausius Kremliaus veikėjus pribloškė Rusijos prezidento V.Putino sprendimas paskirti naujuoju vyriausybės vadovu beveik niekam nežinomą „finansų milicininką“ – Finansų monitoringo tarnybos vadovą Viktorą Zubkovą. Tai padaryta likus pusmečiui iki prezidento rinkimų. Sąmyšis visiškai suprantamas, nes visi pačioje V.Putino administracijoje ir vyriausybėje laukė permainų kone vienbalsiai prognozavo, kad naujuoju premjeru, tuo pačiu ir V.Putino ipėdiniu, taps dabartinis pirmasis vicepremieras, buvęs gynbos ministras Sergejus Ivanovas arba kitas artimas V.Putino bičiulis Dmitrijus Medvedevas. Na, V.Putinas ištraukė iš rankovės tokią kortą, kokios niekas nelaukė. Naujasis premjeras V.Zubkovas pareiškė, kad neatmetė galimybės kandidatuoti į Rusijos prezidento postą. Pareiškimai skamba fariziejiskai. Juk Rusijoje bei pamažu prareginiame pasaulyje gerai žinoma, kad rinkimai bus tik komedija, tik politinis farsas, o prezidentu bus išrinktas asmuo, kurį savo ipėdiniu pasirinks V.Putinas, realią valdžią pasilikdamas sau. V.Zubkovas – senas V.Putino bičiulis nuo Sankt Peterburgo laikų, kai abu kartu dirbo Sankt Peterburgo administracijos užsienio ryšių komite-

te. Tad jei V.Zubkovas ir bus palaimintas V.Putino ipėdiniu, jis uždvejų metų galés paskelbtį, kad dėl „sveikatos būklės“ nebegalėti eiti pareigų ir tada V.Putinas vėl sugriš į prezidento kėdę, nepažeisdamas nei konstitucijos, nei įstatymą. Be to, nors V.Putinas ir paskelbė, kad į prezidento postą per 2008 m. kovo mėn. rinkimus taikysis 5–6 kandidatai, visi puikiai žino, kad bus išrinktas tas, kurį jis pats palaimins. Jei atsiras statistų, kuriems bus liepta ar patys sumaštys kelti savo kandidatūrą, tai jie, sprendžiant iš dabartinės Rusijos visuomenės nuotaiką, balsuos tik už V.Putino pasirinktajį. Visi galimi „kandidatai“ vienu balsu tvirtino, kad eis tik V.Putino nuubrežtu keliu, tės jo pradėtą politiką, stiprins atsigaunantią imperiją. Drėsta šiauštis tik Rusijos komunistų partijos lyderis G.Ziuganovas. Tačiau pastarajam tapti prezidentu nesišviečia, nes nemazai „neišsižadėjusių“ savo principų“ komunistinių dogmatikų nusivylę suburžuazējusių, „atitrūkusiu nuo liaudies“, važinėjančiu vos ne karališkais limuzinais, apsistatiusi visu būriu muskulingų kūnsargių savo partijos sekretoriumi. Tad nei V.Putinui, nei jo marionetiniam statytiniui pavojaus nėra. Tuo la-

biau kad naujojo premjero V.Zubkovo šlovintojai skelbia, jog jis radikalai apvalyti sių ministrų kabinetą nuo oligarchams parsidavusiu ministrų ir apskritai paskelbiąsi vos ne totalinį karą korupcijai. Primena, kad V.Zubkovo vadovaujama Rusijos federalinės finansinės veiklos monitoringo tarnyba vien šių metų sausio–liepos mėnesiais finansinių nusikaltimų atskleidė net aštuonis kartus daugiau, palyginus su tuo pačiu 2006 metų laikotarpiu. Beje, naujasis premjeras paramėjo ir Lietuvos kaimyną – Karaliaučiaus anklavą. Teigiama, kad minimu laikotarpiu srities teismui perduota 41 byla dėl pinigų „plovimo“. Pernai per tą patį laikotarpiu tokį bylą buvo vos penkios. Tačiau analitikams pagyros apie kovos su korupcija aktyvėjimą kelia tik šypseną. Jie paskaičiavo, kad pusė kaimyninės Karaliaučiaus srities ekonomikos yra šešelinė.

Situacija prieš prezidento rinkimus akivaizdžiai parodo Rusijos politinės sistemos paradoksus – didžiulė šalis su Kremliausvaldovu iki šiol priklauso nuo iš SSRS laikų pavadėto kauliukų métymo – „pasiseks–nepasiseks“, ir po kiekvienos sargybos Kremliaje pasikeitimą pasyvi visuomenė laukia malonių. Prisi-

minkime: Stalinas, Chruščiovas, Brežnevas, Andropovas, Gorbačiovą, Jelcinas, pagaliau – V.Putinas. Šiuo metu demokratinei opozicijai vėl sulindus į savo butų virtutes ir netekus jokios tribūnos – spaudos ir televizijos, net 75 proc. rusų V.Putino asmenyje mato vienintelį mesiją. Esą tik jo dėka Rusijos iždas perpildytas naftos ir duju doleriu, keli oligarchai pabėgo į užsienį, vienas jų – M.Chodorkovskis ilgam įkalintas tolismiausiai Sibiro lageryje, mažumėlė padidėjo skurdžios pensijos. Bet svarbiausia, rusams patinka V.Putino dėka sparčiai atsigaunantių imperijos nuotaikos, stiprėjantis karinis pramoninis kompleksas ir kad pasaulis vėl ima drebėti nuo Rusijos kariénės galybės.

Tad aišku, jog nepaisant prezidento ar Dūmos rinkimų, kurie bus visiškai panašūs į SSRS laikų „rinkimus“, apie jokias demokratines permainas Rusijoje negali būti kalbos. Pasauliui, ypač agresyvių imperijos kaimynams, tai nieko gera nežada, todėl nerėikia diskutuoti, kas vadovaus Rusijos vyriausybei – M.Fradkovas, V.Zubkovas ar S.Ivanovas. Bent jau netolimoje ateityje Kremliaus reikalus tvarkys tas pats caras – Vladimiras Vladimirovičius Putinas.

Ivykiai, komentarai

Kremliaus valdovo kortos

Tarp Maskvos, Vašingtono ir Teherano

Neseniai Lietuvoje lankėsi Azerbaidžano prezidentas Ilhamas Alijevas. Nors Baku Lietuvos ambasada buvo atidaryta tik šių metų balandį, pradėti vystyti dvišaliai santykiai ir sukurti tam tikra bendradarbiavimo erdvę. Azerbaidžanas, kaip naftos turtinė šalis, galėtų būti alternatyva Lietuvos energetinei priklausomybei nuo Rusijos sumažinti. To ką vilti išreiškė ir Lietuvos Prezidentas. Tačiau I. Alijevas tuo klausimu faktiškai nieko konkretaus nepažadėjo, apsiribodamas gana nekonkrečiais samprotavimais. Jis puikiai supranta, kad naftotiekis nuo Kaspijos iki Ukrainos Brodų, o iš ten – į Lenkijos Gdansko uostą – ne tik labai brangus ekonominis, bet ir politinis projektas.

Tuo labiau kad Baku spaudžia ne tikai Maskva, bet ir viena iš „blogio ašies“ valstybių – Iranas. Azerbaidžano politika suinteresuotas ir Vašingtonas. Ir visai nesvarbu, kad po SSRS žlugimo Azerbaidžane faktiškai nebuvu névenių demokratinių rinkimų.

Rugpjūčio pabaigoje Azerbaidžane lankėsi Irano

prezidentas Mahmudas Achmadinežadas, kuris ragino I. Alijevą nepasiduoti amerikiečių vilionėmis ir neužimti proamerikietiškos pozicijos. Todėl I. Alijevas, bent jau kol kas, bando laviguoti tarp JAV ir Iranu ir iš to išpešti naudos Azerbaidžanui.

Kaip pažymi ekspertai, Baku, nepaisant JAV nepasitenkinimo, naudinga vystyti santykius su Iranu, ypač ekonominėje srityje. Per pirmajį šių metų pusmetį prekybos apimtys tarp abiejų šalių padidėjo, palyginus su tokiu pat praėjusių metų laikotarpiu, net 60 proc. Azerbaidžanas eksportavo į Iraną prekių už 257 mln. dolerių, o importavo iš jo tik už 47 mln. dolerių. Tad Baku labai naudinga tokia prekyba. Irano prezidento vizito į Baku metu buvo pasirašyti dar penki susitarimai dėl prekybos ir tarpusavio investicijų. Tiesa, dideliam Amerikos priešui M. Achmadinežadui taip ir nepavyko įtikinti I. Alijevo nutraukti bendradarbiavimą su JAV, ypač karinėje sferoje. Šioje srityje bendradarbiavimas ypač ak-

tyvus. Ne tik Irane, bet ir Maskvoje imta kalbėti, kad amerikiečiai kuria Azerbaidžane placdarbą puolimui prieš neatsisakiusi savo branduolinių ambicijų Iraną. Kita vertus, I. Alijevas nenori nutraukti bendradarbiavimo su Iranu netik dėl palankios tarpusavio prekybos, bet ir todėl, kad Iranė gyvena gana gausi azerbaidžaniečių bendruomenė, kurios teises ir taip nuolat pažedžiamos. Žinant Teherano mulą ir prezidento M. Achmadinežado išsidirbinėjimus, tą bendruomenę gali ištiki dar didesni nemalonumai, jeigu Baku imtų atvirai palaikyti JAV politiką Irano režimo atžvilgiu.

Negalima pamiršti, kad ir Maskva gana įtartina žiūri į Azerbaidžaną, kaip kaišojantį pagalius į Rusijos naftos monopolį. Kremlis ypač ne-patenkintas neseniai nutiestu naftotiekiumi Baku–Tbilisis–Džecharas (Turkija). Vi-siems puikiai žinoma, kad ši projektą palaikė ir palaiko Vakarų šalys ir jų naftos kompanijos. Baku neslepia, kad per ši naftotiekį bus pumpuojama ne tik Azerbaidžano, bet

ir Kazachstano nafta, ir jos eksporto apimtis viršys 20 milijonų tonų kasmet. Antra vertus, nors ir demonstruo-jantis savo palankumą Maskvai, Kazachstano prezidentas Nursultanas Nazarbajevas vi-sai netrokšta savo energetinių resursų atiduoti Rusijos „globai“. Nauji Kazachstano ir Ki-nijos, taip pat Azerbaidžano ir Kazachstano bendri projek-tai dėl naftos ir duju eksporto erzinane tik „Gazprom“, bet ir Kremlį. Vien tai, kad iki 2010 metų, pagal Kazachstano ir Ki-nijos susitarimą, į Kiniją, apei-nanti Rusiją, bus eksportuota apie 20 mln. tonų naftos ir 30 mlrd. kubinių metrų duju per metus, sumaišė „Gazprom“ kortas. O jeigu bus nutiestas naftotiekis Baku–Brodai–Gdanskas, Europos, ypač Ru-sijos kaimynių, priklausomybė nuo Rusijos energetinių resursų smarkiai sumažės. Todėl ne-atsitiktinai Rusijos laikraščio „Moskovskije novosti“ ekonomikos apžvalgininkė Vasilina Vasiljeva Azerbaidžano naftos politiką pavadino „resursiniu nacionalizmu“.

Jonas BALNIKAS

Pašventintas paminklas Žalgirio rinktinės Vyčio kuopos partizanams

Rugsėjo 8 d. Griškabūdžio bažnyčioje buvo aukotos šv. Mišios už 1947 m. žuvusius Tauro apygardos Žalgirio rinktinės Vyčio kuopos partizanus: Vytautą Svetelį-Narą, Vytą Endziulaitį-Svajūną, Praną Svogūnaitį-Klevą, Adomą Tumosą-Matrosą ir Joną Cimbolaitį-Šarvą. Mišias laikė Griškabūdžio kle-

tuomet dar keturiolikmetis paauglys, buvo pasiūstas surašinėti gyvulių į šiuos kaimus ir tapo šio mūšio liudininku. Jis savo akimis matė žuvusių partizanų išniekintus kūnus, nūmestus prie Griškabūdžio stribelnycios. Kalbėjo Šakių rajono meras Juozas Bartašius bei Griškabūdžio seniūnas Saulius Naumavičius. Jie abu vie-

net keli šimtai nužudyti partizanų bei tardyti. Lietuvių sąjungos Tautai ir tévynei atstovai trispalvėmis juostelėmis apjuosė paminklines lentas.

Vėliau dalyviai rinkosi Griškabūdžio kultūros namuose, kur papietavo ir toliau tēsė pasisakymus apie partizaines kovas, dalijosi prisiminimais.

Prie paminklo kalba žuvusio partizano brolis Zigmas Tumosa

bonas Nerijus Žvirblys. Po šv. Mišių vykome už Griškabūdžio, kur prie Auksučių k., netoli kelio, išvydome skulptorių Vido Cikanos įdomiai sukomponuotą paminklą minėtiems partizanams. Šio paminklo sukūrimą bei jo pastatyti organizavo bei finansavo vilnietis Zigmas Tumosa, partizano Adomo Tumosos-Matrosos brolis. Pasak Zigmo – tai buvo jo gyvenimo tikslas ir pareiga žuvusiam broliui, klasės bei ginklo draugams. Pasirodo, šiai sumaterialėjimo laikais, visgi dar liko žmonių, kuriems partizanų žygarbė jamžinimas yra svarbus. Jis ypač svarbus dar ir todėl, kad kagiebių klano valdoma ši dienė Rusijavaisių įmanoma būdais bando falsifikuoti istoriją.

Griškabūdžio klebonui Nerijui Žvirbliui pašventinus paminklą, kalbą pasakė Lietuvos laisvės kovos sajūdžio štabo viršininkas Vytautas Balsys. Kariai saliutu pagerbė prieš daugel metų žuvusius partizanus. Zigmas Tumosa papasakojo apie mūšį, kuriai žuvo jo kovos draugai. Tuo metu pats Zigmas jau buvo suimtas ir laikomas Lukiskių kalėjime Vilniuje. Kalbėjo publicistas bei žurnalistas Vilius Bražėnas, Lietuvos moterų lygos pirmmininkė profesorė Ona Voverienė. Marijampolietis mokytojas Z. Vidurinskis papasakojo, kaip jis,

Paminklo autorius Vidas Cikana su sūnumi ir partizanas Juozas Armonaitis

šai pažadėjo, kad šis paminklas bus tinkamai prižiūrimas.

Labai jaudindamas kalbėjo partizanas Juozas Armonaitis, mat žuvę partizanai buvo jo artimiausi draugai. Mano senelis Jonas Cimbolaitis, tada dar partizanų rėmėjas Alksnis, sunkiai sužieista Juozą nuvežę į Kauno Raudonojo kryžiaus ligoninę, tačiau po atliktos operacijos ligoninėje J. Armonaitį areštavus, jis turėjo pasitraukti pas partizanus. Šeima buvo ištremta, sūnus Vytautas Cimbolaitis areštuotas ir nuteistas kartu su J. Armonaičiu ir medicinos sesele S. Staugaityte.

Vėliau gausus susirinkusiu būrys grįžo į Griškabūdį, kur padėjo gėlių ir uždegė žvakučių prie buvusios stribelnycios įkurtame memoriale. Manoma, kad ten užkasti

„Cia sutikau daug draugų, kurių nemačiau daugel metų“, – pasakojo buvusi partizanų ryšininkė marijampolietė Aldona Vilutienė.

Buvę klasės draugai, tremtiniai, partizanai, jų giminės ir artimieji dar ilgai dainavo patriotines dainas ir nenorėjo skirstytis. Renginys buvo jaudinantis ir tikrai pavykęs.

Norisi nuoširdžiausiai padėkoti Zigmui Tumosai už šio renginio organizavimą, skulptoriui Vidui Cikanai ir jo sūnui už išpudingą kūrinį, Aleksandriui ir Laimutei Stonkams, daug prisdėjusiems prie paminklo statybos.

Mano studentas sūnus, dalyvavęs renginyje, vakare man atsiuntė žinutę, kurioje parašė, kad didžiuojasi esąs partizano palikuonis. Aš taip pat.

Jonas CIMBOLAITIS

Paminklinis kryžius žuvusiems partizanams

Rugsėjo 8 d. Anykščių r. Ivonių k. buvo pašventintas paminklinis kryžius šio kaimo apylinkėse 1944–1952 m. žuvusiems partizanams.

Šv. Mišias Debeikių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje aukojas klebonas Vytautas Dagelis. Po liturginių apeigų buvo pašventintas paminklinis kryžius. Iškilmėse kalbėjo Anykščių rajono tarybos nariai, koncertavo Anykščių buvusių politinių kaliniai ir tremtiniai choras, skambėjo eilės.

Vėliau gretimai išskūrusių ūkininkų Kažukauskų sodyboje susėdome prie vašių stalo. Skambėjo partizaniškos dainos, buvo dalijamas praeities prisiminimais, diskutuojama nūdienos aktualiomis.

Dainius ŽASINAS,
TS Anykščių skyriaus pirmininko pavaduotojas

Prie paminklio kryžiaus Anykščių r. žuvusiems partizanams. Pirma iš dešinės LPKTS Anykščių filialo pirmininkė Prima Petrylienė Autoriaus nuotr.

Žuvę partizanai iki šiol žmonių atmintyje

Rugsėjo 9 d. Plokščiuose vyko iškilmės Lietuvos laisvės armijos "Vanagų" Prano Runo būrio žuvusiems partizanams atminti. Kovotojų už laisvą Lietuvą atvyko pagerbtii giminės, draugai bei istorinių įvykių liudininkai.

1945 metais visi jauni vyrai privalėjo eiti tarnybon į Raudonąją armiją. Tokią prievelę turėjo ir Jonas Užupis-Gintautas bei kiti Plokščių seniūnijos Sutkų kaimo vyrai. Tačiau jie neketino pasiduoti priešui, mylėjo savo Tėvynę ir ryžosi už ją kovoti.

Kaimo jaunuoliai susibūrė į Prano Runo partizanų būrį "Vanagai". Partizanai skatinėjo nepasiduoti okupantui, nemokėti prievelių ir vylési, kad Lietuva greitai bus laisva. Tačiau šis noras partizanams brangiai atsiėjo.

Pranas Atkočaitis, Juozas Kajackas-Strėlė, Juozas Muzūraitis, Vytautas Runas-Rimgaudas, Jonas Užupis-Gintautas, Pranas Venys-Jovaras Plokščių girioje atsidūrė sovietinės pasienio kariuomenės dalinių apsuptyje.

Partizanai atsišaudydami traukėsi Žalgirio miško link. Tarp girijų laukė pasala, kuriai kovotojai įnirtingai priešinosis. Tačiau šios kautynės Laisvės kovotojams buvo paskutinės. 1945 m. rugsėjo 12 d. Sutkų girioje dėl išdavystės šešių par-

tizanų būrys buvo išžudytas.

Žuvusieji kovotojai iki šių dienų liko Plokščių gyventojų atmintyje. Rugsėjo 9 d. Plokščių bažnyčioje vyko Šv. Mišios, vėliau svečiai nubyko į netoliese esantį Tarpgirį, kur buvo atidengtas atminimo ženklas žuvusiems narsuoliams. Ženklą pašventino Plokščių parapijos klebonas Antanas Urbanavičius. Apie partizanų veiklą susirinkusieji pasakojo kultūros istorikas Albinas Vaičiūnas. Keletą žodžių tarė ir žuvusio P. Runo seserys Birutė Runaitė-Sidlauskienė ir Irena Runaitė-Belickienė. Žuvusiosius pagerbtai atvyko daug garbingų svečių.

Plokščiuose atidengtas paminklas simbolizuoją Vyčio Kryžių, kuris visais laikais buvo Lietuvos karžygių kovos ženklas. 1926 m. Krašto apsaugos ministerija užsakė Vyčio pavidalo kryžiaus projektą kapinėse, kuriose buvo palaidoti Lietuvos savanoriai. LGRTC šiuos kryžius statė visoje Lietuvoje ir tiki si, kad Plokščių bendruomenė bei pravažiuojantys žmonės, aplankę paminklą, atminis partizanus, kurie, kovo dami už Tėvynės laisvę žuvo nuo negalestingos prieš rankos.

"Draugas" Nr. 66 (7914)
2007 m. rugsėjo 11d.

(atkelta iš 2 psl.)

Vyriškis pridėjo mikrofoną prie lūpų ir tarė: "Dėkoju visiems čia susirinkusiems, kad atvykote pagerbti mano tėvo". Ir viskas. Vėliau, po renginio, žygeiviams kertant kareivišką košę, užkalbinau man nežinomo partizano sūnų. Paklausiau, ką prisimena apie tėvą, koks jis buvo. O šis atsakė, kad negalėjės nieko prisiminti, nes jį tévas su motina svetimiems paliko ir išejo partizanauti, kai jam tebuve dvis savaitės. Žodis po žodžio, ir paaiškėjo, kad viena iš dviejų moteriškų pavidžių ant mineto paminklo priklauso Liudo motinai. Tévui, už kurį padékojo, matyt, sugebėjo atleisti, o mamai, kurios net nepaminėjo, palikusiai įjūvos gimus svetimiems, matyt, nesugebėjo. Partizanų sūnus neslėpė, kad gyvenimas pas svetimus jam nebuvo lengvas. Neslėpė ir jaudulio, sunkiu kroviniu užguliusi širdį po kelionės į tévų žūties vietą. Sukrėtas prasmingo savo tévų poelgio, kurį ir po šiai dienai štai visas būrys susirinko pagerbti, pradėjo mąstyti ir apie savo gyvenimą. Ne-linksmas pasakojo, kad asmeninis gyvenimas nelabai nusisekęs, kad reikėtų grįžti pas paliktą trečiąją žmoną, kad būna piktas, kai tik išgeria...

"Bobos man reikia", – vis kartoj. Sugedintas už tokį nepagarbų kreipinį, pasiteisino esą rusiškai taip sako, mat dylika metų tekė su rusais laivine dirbtu. O šiandien štai besiglaužiant reabilitacineje ligoninėje, mat stuburas pagedės, jokie vaistai nebepadera.

Štai jums ir gyvoji atmintis, neištarti žodžiai, laiko lyg ir su visam ištrintos, sunaikintos detalės. Dabar tik gali spėlioti, ką turėjo išgyventi jauna partizanė, priversta paliki savo tik ką gimusį kūdikį svetimiems ir išeiti pasukui mylimą vyrą nelengvos partizano lemties atsiimti. Bet juk gali... Ir kai pamégini išsivaizduoti kito išgyvenimus – veriasi supratimo gelmė. Iš laiko perspektyvos matai, kokia baisi ir didelė neganda buvo užgulusi lietuvius, net kelių kartų gyvenimus maičiusi, maigiusi ir terliojusi, klaipiūsi niekuo dėtų priverstinių dalyvių širdis. Kokią karčią ir žiaurią lemtį teko jiems rinktis kartu su partizano dalia, žinant, kad nori nenori ir savo artimiesiems ją išrinkai.

Nepasidavęs okupantu kėslams

Tokį likimą nenoromis savo šeimai parinko ir paskutinysis Lietuvos partizanas Antanas Kraujelis-Siaubūnas, okupuotoje Lietuvoje, toje pačioje Vytauto partizanų apygardoje, išgyvenęs iki 1965 m. kovo 17 d. Minimą rugpjūčio 15-ają į jo žūties vietą kartu su kitais žygeiviais keliavo ir jo žmona bei dvieserys – Janina ir Bronė, lydimos artimiausią draugą, susibūrusių į komitetą, pasirengusį surasti paskutinioje partizano palaikus ir pastatyti jam tikrą paminklą, o gal net ir įkurti muziejų jo žūties vietoje Papiškių kaime.

Prie paminklinio akmens, pastatyto Antano Kraujelio žūties vietoje, kur jo palaikus, nukeltus nuo namo aukšto, buvo numetę stribai, paskutinioje partizano sesuo susirinkusių prašyti prasė pranešti, jei ką žinotų apie tai, kur paslépti brolio palaikai. Ji pasakojo, kad 1960 metais tarp dviejų jos pačios tremčių sutiktas brolis sakęs žinias, kad jam teks žuti, nes neketinės pasiduoti ir įpareigojo savo šešias seris surasti jo palaikus bei žmogiškai palaidoti...

Paskutinysis Lietuvos partizanas paliko ne tik tikrą Laisvo žmogaus nelaisvoje Lietuvoje manifestą. Ilgai išgyvenęs jis paliko ir gyvus prisiminimų jį vis dar mylinčiose ir gerbiančiose širdyse. Visus labai sujaudino senoliška Antano mokytojo Algirdo Liulevičiaus kalba, pasakyta su tikru kaimo mokytojo nuoširdumu ir *anos* Lietuvos inteligenčio pagarba dideliems dalykams ir vertiemis žmonėms.

Jau 66 metai, kaip aš, buvęs Antano Kraujelio mokytojas, su Antanu po ketvirtos skyriaus egzaminu Motiejūnuose išsiskyrėme, pasirodo,... amžinai. Išsiskyrėme ir daugiau nebesimatėme. Užmerkiai akis ir mintimis grįžtu į 1941 metų Kaniūkų mokyklą. Rodos, matau visus 84 mokinukus – smagius, judrius ir mielus. Apie jų likimus ir tolesnį gyvenimą tik vieno kito težinau, nes ir mano gyvenimas buvo 12 metų sujauktas kalėjime, lage-

ryje, tremtyje...

Siandien prisimenu ir vien geru žodžiu tariu buvusio mano mokinio Antano Kraujelio vardą. Antanas buvo rimtas, gabus ir geras mokinys. Jo veiksmai buvo apgalvoti ir santūrus, paždykauti nebuvo linkęs. Taigi per tuos vienerius metus apie Antaną aš susidariau vien tik gerą nuomonę. Auges gausioje šeimoje tarp šešių sesu-

Partizano Antano Kraujelio žmona Janina ir sūnus Antanas. Papiškiai, 2005 m.

čių, bet lepinamas nebuvo. Padėdavo tévams ir sesutėms ūkio darbuose. Šešių sesučių brolis į mokytojo žodžius visada įdėmiai įsiplausydavo ir teigiamai reaguodavo. Mokési gerai.

Iš jau atkurtos Nepriklausomybės laikotarpio Utenos spaudos žinau, kad Antanas siekė žinių Utenos gimnazijoje. Norėjo užaugti Tikru žmogumi, dirbtį Nepriklausomos Lietuvos labui. Tévų įkvėptas patriotiškumas jaunuolio sąmonėje klestėjo, augo. Kaip patriotą, tarybiniai veikėjai persekojo, todėl ir mokslą Antanas turėjo testi Molėtuose. Bet ir Molėtuose ramybės nebuvo. Žinome, kad nebe-išlaikęs persekojimų ir tardymų įtampos nutraukė mokslą ir nusprendė tė-

ti pasipriešinimą kartu su miško broliais ir sesemis. Gerai prisimenu ir Antano klasės draugą Danielį Bružą, kurio žūtis Antaną labai sukrėtė... Kas galėjo atspėti, kad iš 84 Kaniūkų mokyklos mokinukų išaugus ne vienas Tėvynės Lietuvos patriotas. Didžiuojamės jais!

Antano išėjimas partizanauti lėmė ir jo šeimos – tévų ir sesučių gyvenimą. Jie patyrė net dvi tremtis. Partizanaudamas Antanas per visą dešimtmétį pernešęs daug pavoju, prisikentėjės bado ir šalčio. Šeimos antros tremties metu partizanas Antanas, apsuptas okupantų, kaip žinome, nutraukė savo gyvybės siulą, nepasidavęs gyvas okupantų ir kolaborantų kėslams. Antano tremtinei šeimai Aukščiausasis su teikė jėgų pakelti visus vargus ir vėl sugrįžti į giminą Lietuvą tėsti nelengvą gyvenimą pas svetimus, nes gimtjieji namai buvo sugriauti.

Apie Antano šeimą. Antano mamyte nuo nesibaigiančių pergyvenimų išseko anksčiau ir pasiligojusi išraudotas akis užmerkė amžinai... O tėtis – tikras Lietuvos šimtametis ažuolas, dar savo rankomis priėmės iš Prezidento valstybinį sūnaus Antano apdovanojimą – Vyčio kryžių, savo geru dukrų globojamas, po keleto metų irgi užmerkė akis. Aš nuoširdžiai lenkuosi mirusiemis – Antano Mamytėi ir Tėvukui, užauginusiemis tikrą lietuvių, lenkuosi ir sesutėms, ir Antano mylimai žmonai su jų atžala sunumi Antanu, moraliai rėmusiemis Antaną jo sunkioje, erškėtiuotoje Žemės kelionėje. Nuoširdžiai užjaučiu juos visus, net nežinančius jų brangaus žmogaus palaidojimo vietas.

Tegyvuoa laisva, nepriklausoma teisinė ir demokratinė Lietuva, apie kokią svajojo ir savo galvas paguldė daug tūkstančių partizanų, tarp jų – ir mūsų Antanas. Ilsėkitės Viešpaties prieglobstje mirusieji Kraujalai, – senoviniu papročiu iki žemės lenkési senasis mokytojas, vis braukdamas nosinaite gyvenimo negandų pritemdytas akis.

(bus daugiau)
Ingrida VĖGELYTĖ

Šiluvoje meldėme taikos ir ramybės pasauliui

(atkelta iš 1 psl.)

Šv. Mišių liturgiją aiškino kunigas Artūras Kazlauskas. Lietuvos kariams – taikos sergėtojams ir pagalbininkams, nuo karo negandų nukenčiusiems kituose kraštose, partizanams, Lietuvos krašto apsaugos ministerijos bei kariuomenės pariegūnams, jauniesiems šauliams, kadetams ir visiems piligrimams, linkédamas pagrindinės žmogiškosios vertybės – dvasinio pakilumo ir grožio, homilių pasakė vyriausiasis kariuomenės ordinaras vyskupas Eugenijus Bartulis. Po šv. Mišių karius piligrimus pasveikino Lietuvos krašto apsaugos mi-

nistras Juozas Olekas, primindamas, kad lietuviams nuo seno tikėjimas įkvepia stiprybęs, kovojo su prievara ir neteisybe. Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Valdas Tutkus padékojo vyskupams, kapelionams ir visiems dvasininkams, dirbantiems kariuomenėje, telkiantiems karius į vieną šeimą, pasiryžusių paaukoti gyvybę už Marijos žemę.

Vakare Šiluvos bažnyčioje, prašydamas Aukščiausiojo dvasinio atgimimo Lietuvos partijų nariams, šv. Mišias aukojo monsinjoras Alfonsas Svirskas.

„Tremtinio“ inf.

Lietuvių kalba, kaip paskutinė mūsų suvereniteto riba

(atkelta iš 1 psl.)

Lenkija neleidžia atidaryti universiteto 1 milijonui vokiečių, gyvenančių Lenkijoje. Vokiečiai neleidžia steigti universiteto turkų kalba 5 milijonams turkų Vokietijoje, o Lenkija nekuria lenkų universiteto 7 milionams lenkų, gyvenančių JAV.

Latvija ir Estija turi programas, kaip palaipsniui rusų mokykloms perėiti prie déstymo latvių ir estų kalbomis. Pas mus apie tai nediskutuojama iš baimės, kad kas nors neapkaltintų Lietuvos Konstitucijos gynimui.

Paprastai tautinės mažumos valstybėje integruoja kalbiniu pagrindu. Ar šiuo atveju lenkai geriau integruosis į Lietuvos visuomenę, ar lietuvių integruosis į Lenkijos visuomenę?

Šiaip jau lietuvių, ypač valdantieji, užsieniečiams yra pataikuniškai nuolankus. Tą patį galima pasakyti ir apie rengiamas nuolaidas dėl lietuviško raidyno, dėl nelietuvių kalbos vartojimo užsienio firmų darbuotojų susirinkimuose, dėl 1791 m. iš esmės Lenkijos Konstitucijos dienos minėjimo, dėl iniciatyvos atsisakymo uždarant lietuviškas mokyklas Vilniuje.

Kas gali paneigti, kad Rusija pareikš norą atidaryti savo universitetą Kaune, o Vokietija – Klaipėdoje.

Su Lenkija reikia bendrauti ir pasimokyti iš jos ginti nacionalinius interesus, o ne pataikauti, parodyti savigarbą, savo suvereninį (Konstitucinių!) stuburą.

Algirdas ENDRIUKAITIS

Aplankėme sakralines vietas

Mantekodidžiulė laimė su Lietuvos politinių kalinių ir tremtinės sajungos nariais dalyvauti piligriminėje kelionėje po sakralines vietoves Lenkijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje. Ekskursijai žmones surinko gydytoja Irena Pajarskiene. Kelionės gidi Teodora gražiai papasakojo pie lankomas ar tik pro autobuso langus matomas vietas ir mokejo linksmai nuteikti keliautojus. Visą kelią mus lydėjo malda bei kun. Kazimiero Ambraso gražūs pamokymai. Išvažiuodami pasimeldėme Kauno jėzuitų bažnyčioje, vėliau – Čenstochovoje, Lichtensteine, Enzidelne, Murnau, Altöttinge, Vadovicuose.

Sužavėjo kalnai. Alpes mačiau pirmą kartą. Tai lyg koks pakylėjimas arčiau Dievo, atitrūkimas nuo kasdieninių rūpesčių. Net poeto plunksnai ne visada pavyksta aprašyti kalnų grožį. Jie neapsakomi. Stebėjome kalnus, apšviestus besileidžiančios bei patekančios saulės. O kai priartėjome prie Triumelbacho krioklio, mūsų nuostabai nebuvome galio. Šis krioklys triukšmaujančio kalno viduje. Čia

susirenka nuo trijų kalnų viršinių tirpstantis sniegas ir milžiniška jéga galingu griausmu krinta žemyn. „Pragar prieangis“ – taip pavadi- no šią vietą kun. Kazimieras.

Pamatėme ne tik kalnus. Niurnbergas, Lichtensteino kunigaikštystė, Mainau gėlių

sala, Noišvanštaino pilis, Viechkirchas, Popiežiaus Benedikto XVI gimtinė, netoli Altöttinge miestelio, Markto kaime, Vadovicai – Popiežiaus Paulius II gimtasis miestas – visa tai išvydome per devynias kelionės dienas.

Kelionė buvo puiki. Daug pamatėme, daug sužinojome. Važiuodami ne tik žvalgėmės pro autobuso langus, bet ir dainavome, pasakojome savo įspūdžius iš šios bei kitų kelionių, klausėmės muzikos, skambėjo poezija. Džiugino autobuso keleivių draugišku-

Prie Popiežiaus Paulius II paminklo Vadovicuose

mas, nuoširdumas, vaišingumas. Gražiai sutikome vieni kitus Kaune, Marijampolėje. Kaip artimiausi giminės sveikinomės, glėbesčiavomės, pasakojome vienas kitam rūpesčius ir džiaugsmus. Tas pats atsisveikinant: dalijomės adresais, pažadėdami skambinti, rašyti.

Dauguma piligrimų buvo vyresnio amžiaus, tačiau jokių dejenių, kad sunku ar pavarogo. Vanda Marija, pasiramsčiuodama lazdele, nepraleisdavo né vieno objekto neapžiūrėjusi, spėdavo su visais. Močiutė Salomėja vaišino pienu, sūriu, obuoliais, linksmino savo jaunystės nuotykias.

Už šią kelionę pirmiausia esu dékinga Teresei Ūksienei, paraginusiai keliauti ir višą laiką mane globojusiai. Višiemis keliauninkams ačiū už draugiškumą, kun. Kazimierui – už puikius pamokymus bei knygas „Amerikos Lietuvoje“, ekskursijos organizatori Irenai bei šauniajai Teodorai – už puikiai parinktus maršrutus ir norą mums parodyti kuo daugiau grožio.

Teresė GEČIENĖ

Utenos aps. Vyžuonų parapijoje buvo gražus Varniškių kaimas. Šalia jo – Varkučiai, Šventupis ir Šventosios upė. Per ją – tiltas, papuoštas Vaižganto bareljefais, toliau – Žaliosios miškas ir kelias į Svėdasus. Varniškių kaimo vietojė ir dabar tyvuliuoja Varniškių ežeras.

Varniškiuose gyveno dori ir darbštūs ūkininkai, puoselejantys tėviškę ir mylinytys Lietuvą. Kaime buvo dešimt vienkiemiu: Baltakių, Gražių, Kažukauskų, Narbučių, du kiemai Putrimų, trys – Vaiginių, Varnių. Gera derlinga žemė leido ūkininkams klessteti. Ypač graži buvo Lietuvos savanorio Juozo Baltakio sodyba, išskirianti naujas pastatais. Visiems užteko duonos, sodai lūžo nuo vaisių.

Mūsų mamos Sofijos Marcinkevičienės mama Elžbieta Narbutienė gyveno savo ūkyje Varniškių kaime. Senelis Vladas Narbutis mirė 1933 metais. Mama Sofija, g. 1906 m., ir tėvelis Juozas Marcinkevičius, g. 1904 m., 1940–1944 m. dirbo Vyžuonų pradžios mokykloje mokytojais.

Per mokinį žiemos ir vasaros atostogas mes trys vairai: Milda, Rimantas ir Vidmantas, su tévais atvažiuodame į Varniškių kaimą pas senelę Narbutienę. Netoliese buvo mūsų mėgstamas nedidžiulis, kuris buvo labai reikalingas.

delis, bet gana gilus ir žuvinas ežerėlis Varležeris. Jame plaukiodavome kartu su kaimynų Baltakių vaikais, išryšdavomės valtimi. O žiemą koks malonumas būdavo čiuožinėti ant ledo!

1944 m. antrasis raudonasis bolševikų tvaras sunaikino Varniškių kaimą. Daug gerų žmonių įkalinti lageriuose, kiti buvo išvežti į Sibiro tremtį. Argi galėjome pagalvoti, jog narsiausi Tėvynės gynėjai bus šaudomi, jų kūnai niekinami, o motinos, sesės, žmonos ir vaikai lies sielvartą kruvinomis ašaromis.

Varniškių kaimo žmonės kiek galėdamis padėjo mūsų tėviškės gynėjams partizanams. Netoliese už Šventosios, Žaliosios miške, partizanai buvo įsirengę būstines.

Janina Vaiginytė, slapyvardžiu Janytė, tuomet dar vienai jaunutė mergina, buvo mūsų kaimo siuvėja. Ji siuva drabužius partizanams, taučines vėliavėles, rinko maištą ir pristatė į slaptavietes.

Kiti kaimo žmonės, iš jų ir vyresnė moteris Zosė Vaiginytė, su Janyte viską perduodavo partizanams. Šiuo metu Janina Vaiginytė-Katilevičienė kartu su vyru gyvena Šalia Debeikių miestelio. Anais laikais jos pagalba partizanams buvo labai reikalinga.

linga. Nedaug liko jos veiklos liudininkų, kad moteris galėtų gauti garbingą partizanų remėjos statusą.

Mūsų mamytė su tėveliu buvo šauliai. Tėvelis – šaulių būrio vadas. 1944 m. Vyžuonų apylinkėse jis telkė vyrus partizaninei kovai. Antrą kartą mūsų Tėvynė užgriuves raudonasis slibinas begailelio traiškė lietuvius. Pirmiausia šlavė inteligenčius ir visus, prieš juos nelenkusius galvos. Tėvelis Juozas Marcinkevičius Vyžuonų krašte tapo pirmąja antros bolševikų okupacijos auka. 1944 m. liepą Varniškiuose ji suėmė raudonųjų pasieniečių būrys. Ji smarkiai sumušė, badė durtuvaus ir išsvežė į Utenos kalėjimą. Ten tardė, vėliau pervežė į Vilniaus Lukiškių kalėjimą, kur vėl tardė ir kankino. Po ilgų tardymų NKVD karinio tribunolo nuosprendis pasirašytas tik 1945 m. gegužės 8 d.: 10 metų lagerio ir 5 metus be teisės grįžti į Lietuvą.

1960 m. rudenį iš Vorkutos lagerio be sveikatos tėvelis grįžo į Lietuvą. Šeima tuo metu gyveno Žemaitijoje, Ventos gyvenvietėje. Po keletos mėnesių mirė, tesulaukęs 56 metų.

Vos tik tėvelį suėmė, manytė iš mokyklos atleido.

Taip baigėsi laimingas mūsų šeimos gyvenimas. Prasidėjo didelivargai ir nelaimės. Viešiniai stribai tuo pat konfiskavo visą senelės ūkį Varniškiuose: gyvulius, žemės ūkio padargus, baldus, drabužius. Durų rankenas nusukojo, net puodus su puodšakėmis ir senelės ližę pasiėmė. Iš sergančio ir verkiančio mažojo broliuko Rimanto atėmė mažą stiklinėlę medaus su šaukšteliu. Veltui senelė šaukė ir ieškojo grobikų vyresniojo. Jos aimanas ir ašaros nepadėjo.

Nemanė vargė, kad vėliau bus dar blogiau. Ieškodami partizanų sovietų armijos dalinai su stribais senelės klojime rado tuščią partizanų bunkerį. Tada stribai sudegino sodybą su visais ūkiniais pastatais. Likome basi, alkani, be namų. Slapstėmės pas gimines ir gerus žmones, kad tik neišvežtų į Sibirą. Elgetavome kaip padegėliai ir rinkome maistą tėveliu i Vorkutos lagerius.

Bolševikų okupacija ir kolektivizacija sunaikino tėviškę ir visą Varniškių kaimą. Išrovė išvežtų Baltakių. Varnių sodus su prisirpusiomis vyšniomis, senelio Narbučio obelis su obuoliais. Mūsų sodybos šimtametės liepas nupjovė su gandralizdžiais. Kolūkio pirmininkas Ž. išardė ir išsivežė

Baltakių namus. Kitų sodybų pamatus sulygino su žeme, kad niekas neprisimintų, jog čia gyveno sumanūs ūkininkai. Neišvežtas ar nesušaudytas šeimas iškraustė melioracijos dingstimi. Kaimo nebeliko, Varležeris buvo nusaujintas – dabar vietoj jo stypso keli žilvičių krūmai.

Mūsų vaikų ir vaikaičių atmintis gyva. Liepos 28 d. išvyko Varniškių kaimo žmonių susitikimas. Susirinkome 35 varniškiečiai iš visų Lietuvos kampelių. Dalyvavo visos kartos – mažamečiai vaikai, jauni ir pagyvenę žmonės. Pirmiausia nuvykome į Vyžuonų kapines, kur aplankėme artimųjų kampus. Uždegėme žvakučių, padėjome gėlių. Šv. Mišios buvo aukojamos Debeikių bažnyčioje, paminklai kiekvienos šeimos žuvusių vardai. Giedojo Debeikių bažnyčios choras, vedamas gražaus Rožės Trečiokienės soprano.

Prisiminė savo tėviškę – Varniškių kaimą ir jo žmones, lenkėme galvą šio susibūrimo organizatoriams: Janinai Vaiginytei-Čenienei, Janinai Vaiginytei-Katilevičienei, jos marčiai Birutei ir višiemis, kurie tą dieną atvyko pagerbtį mūsų tėvų ir senelių atminimo.

Milda MARCINKIŪTĖ-ANDRIULIENĖ

2007 m. rugsėjo 21 d.

Tremtinys

Nr. 35 (769)

Lietuvos laisvės armijos karių rėmėjų saskrydis

Rugpjūčio 18 d. „Beržinėlio“ poilsavietėje prie Platelių ežero (Plungės r.) įvyko Lietuvos laisvės armijos karių rėmėjų sajungos (LLAKRS) narių saskrydis. Pailsėti ir viešintis su kitais pabendrauti prie laužo suvažiavo LLAKRS nariai iš visos Lietuvos. Susirinkusiuosius į saskrydį sveikino ir linkėjo geros nuotaikos, gero poilsio ir malonaus bendravimo organizacijos pirmininkės pavaduotojas Albinas Klimas.

Diskutavo 1944 m. prie to paties Platelių ežero veikusios LLA „Vanagų“ mokymo stovyklos nariai Alfridas Dauginis ir Jurgis Urniežius.

Džiugu, kad ši patriotinė organizacija yra palaikoma žmonių, remiama įvairių organizacijų ir įstaigų. Telšių girininkijos urėdas Bronislovas Banys saskrydžiui nemokamai skyrė „Beržinėlio“ poilsavietę. Susirinkusiuosius muzika ir dainomis linksmino

plateliškių Alionos ir Aivaro Alminų šeima, mokytojos Lolita Gabšienė ir Diana Paulauskienė. Malonu buvo pasuktis ir šokio sūkuryje.

Sklindant laužo šilumai, padėkos žodži tarė sajungos narys Romualdas Varoneckas iš Jurbarko r. Girdžių sen. Jis dėkojo už įkurtą organizaciją, organizuojamus renginius. Atrodė, jog mes – viena šeima.

Irena GIEDRAITIENĖ

Lietuvos laisvės armijos karių rėmėjų saskrydis

Skelbimai

Rugsėjo 22 d. (šeštadienį) 13 val. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos salėje (Laisvės al. 39, Kaune) įvyks Lietuvos Sajūdžio Kauno skyriaus visuotinis ataskaitinis susirinkimas. Kviečiame dalyvauti Lietuvos Sajūdžio narius.

Rugsėjo 30 d. (sekmadienį) 12 val. Ukmergės Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius, kaičiusius lageriuose ir ištremtus Taujėnų mokytus. **13.30 val.** susitiksime Müšios parke prie paminklinio akmens mokytams atminti. Teirautis tel. (8 340) 64 274.

Spalio 6 d. (šeštadienį) 11 val. Zarasų bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už 1944–1947 m. Suvieko–Raudinės–Stelmužės apylinkių Vytauto apygardos žuvusius partizanus. Po šv. Mišių Suvieko link 16-ame kilometre (Knypškių k., kryžkelė į Raudinę), bus šventinamas paminklas žuvusiems partizanams. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Užjaučiamame

Mirus téveliui, nuoširdžiai užjaučiame Seimo narės V. V. Margevičienės padėjėją, ilgametę „Tremtinio“ darbuotoją Audronę KAMINSKIENĘ.

LPKTS valdyba,
„Tremtinio“ redakcija

Mirus téveliui, nuoširdžiai užjaučiame Audronę KAMINSKIENĘ ir jos šeimą.

LPKTS Kauno filialas

Dėl Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių dainų šventės „Leiskit į Tévynę“

2008 m. birželio 14–15 d., minint Gedulo ir Vilties dieną, Tauragėje numatoma surengti devintąjį dainų ir poezijos šventę „Leiskit į Tévynę“. Pirmoji 1991 m. skambėjo Kaune, antroji – 1993 m. Vilniuje, trečioji – 1995 m. Panevėžyje, ketvirtoji – 1997 m. Klaipėdoje, penktoji – 2000 m. Šiauliuse, šeštoji – 2002 m. Utenoje, septintoji – 2004 m. Marijampolėje, aštuntoji – 2006 m. Alytuje.

Devintoje dainų ir poezijos šventėje „Leiskit į Tévynę“ Tauragėje dalyvaus per 40 chorų. Buve politiniai kaliniai ir tremtiniai skaitys savos sukurtas eiles. Šventės metu buvusiam Tauragės krašto tremtiniui, potėtui bus įteikta literatūrinė premia už neseniai išleistą knygą. Pagalnuostatus, komisija – vienos kultūros bei švietimo darbuotojai – kandidatus premijai skirti privalės atrinkti iki kovo 1 d. ir pateikti Lietuvos ra-

šytojų sajungos komisijai.

Tikimės, kad Tauragės apskrities vadovybė ir Tauragės miesto savivaldybė padės LPKTS Tauragės filialui surengti šią respublikinę dainų ir poezijos šventę „Leiskit į tévynę“ ir skirs lėšų.

LPKTS pirmininkas
Antanas LUKŠA,
dainų ir poezijos švenčių
„Leiskit į Tévynę“
koordinatorius Antanas PAULAVIČIUS

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Povilas Senvaitis 1926–2007

Gimė Sineliškių k., Kupiškio r. 1949 m. suimtas, nuteistas dešimčiai metų ir išvežtas į Magadano lagerius. Dirbo sunkų, alinančių darbą anglies kasyklose. Iš lagerio išsiustas į tremtį – Magadano sr. Susumavo k. 1963 m. iš tremties grijo į Lietuvą. Vedė likimo draugę Genę Bugailiškytę. Užaugino du sūnus. Buvo aktyvus LPKTS narys.

Palaidotas Kupiškio kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnus ir visus artimuosius.

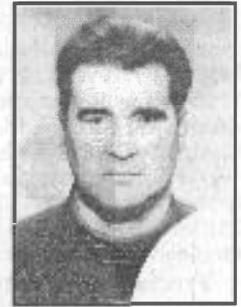
LPKTS Kupiškio filialas

Antanas Simkus 1922–2007

Gimė Tarbučių k., Joniškio r., pasiturinčių ūkininkų šeimoje. 1948 m. šeima buvo ištremta į Krasnojarsko kr. Magansko r. Urmano gyv. 1958 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Žadeikių k., Joniškio r., vėliau persikelė į Šiaulius, dirbo kelių valdyboje. Buvo LPKTS Šiaulių filialo narys.

Palaidotas Šiaulių Ginkūnų kapinių tremtinių sektoriuje. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir artimuosius.

LPKTS Šiaulių filialas

Antanas Šaučiūnas 1920–2007

Gimė Miškinių k., Anykščių r., ūkininkų šeimoje. Augo kartu su dvem broliais ir keturiomis seserimis. 1943 m. vedė. 1951 m. buvo areštuotas ir nuteistas 10 m. Kalėjo Magadano ir Komso-molsko prie Amūro lageriuose, Chabarovsko krašte. Po Stalino mirties reabilituotas, išsiustas į tremtį. 1959 m. grįžo į Lietuvą – Miškinių kaimą. 1970 m. su šeima apsigyveno Panevėžyje. Nuo 1993 m. buvo LPKTS Panevėžio filialo narys.

Palaidotas Panevėžio Šilaičių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vaikus, artimuosius.

LPKTS Panevėžio filialas

Keistutis Vabulas 1937–2007

Gimė Lazdijų r. Babrų k. 1949 m. su tėvais ir broliu buvo ištremtas į Irkutsko sr. Kačugų r. Nikilėjo k. 1955 m. bėgė vidurinę mokyklą ir istojo į Irkutsko medicinos institutą. Baigės du kurss, 1957 m. buvo priimtas į Kauno medicinos institutą. Baigės dirbo Švenčionių r. centrinės ligoninės gydytoju otorinolaringologu, vėliau – Jonavos ligoninėje, KMI Ausų, nosies ir gerklės ligų katedros klinikiniu ordinatoriumi. Nuo 1969 m. dirbo Jonavos r. ligoninės Ausų, nosies, gerklės ligų sk. vedėju. Jam su teikta aukščiausia gydytojo kvalifikacinių kategorijų. Parašė per 30 mokslinių straipsnių. Išleido publicistinių straipsnių rinkinių „Kodėl taip sunkiai keliai Lietuva“. Buvo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo tarėju, Jonavos savivaldybės tarybos, nuo 1991 m. – aktyviu LPKTS Jonavos filialo nariu. Sukūrė šeimą. Užaugino keturis vaikus.

Palaidotas Jonavos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, vaikus ir artimuosius.

LPKTS Jonavos filialas

Rugsėjo 30 d. (sekmadienį) maloniai kviečiame į turistinio maršruto „Partizanų takais“ įkūrimo 10-ųjų metinių iškilmes Druskininkuose. 9 val. šv. Mišios Druskininkų bažnyčioje. 10 val. renginys Rezistencijos ir tremties muziejuje (Vilniaus al. 24, 2 aukštasis). 10.30 val. išvyka į du partizanų bunkerius. 13 val. šventė etnografinėje A. Cesnilio sodyboje.

SL289

Redaktorė - Jolita Navickienė

Redakcija: Aušra Šuopytė,

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214

Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt , LPKTS puslapis interneite: http://www.lpkts.lt

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr.LT18 70440600 0425 8365.

Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai

Offsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3800. Užs. Nr.

Kaina 1,30 Lt

Redakcija pasiliauka teisę trumpinti ir redaguoti straipsnius, rankraščiai negražinami. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autoriaus nuomone.